

Programforslag NORDUNG, Oslo katedralskole

Vårt utgangspunkt

På Oslo katedralskole er internasjonalisering en sentral del av strategisk plan. Vi har et etablert mål om at vektlegging av dette skal kunne styrke språkferdighetene til elevene, den kulturelle kompetansen deres og ikke minst samhandlingen deres med den verden vi vil gi dem økt forståelse for. Som del av dette strategiske arbeidet har vi også tidligere deltatt i flere prosjekter tilknyttet det nordiske, både gjennom et samarbeid med den danske skolen Egaa Gymnasium og gjennom deltakelse på Nordspråk-seminar i København. Engasjementet for det nordiske på skolen er med andre ord stort, og deltakelsen i NORDUNG-prosjektet vil passe godt inn i skolens overordnede satsing på internasjonalisering.

Vi deltar i NORDUNG-prosjektet med fire lærere som representerer de fleste av fagene skolen tilbyr. Skoleåret 2024/2025 kommer lærerne til å prøve ut tverrfaglige undervisningsopplegg i fagene samfunnskap, geografi og norsk i to forskjellige vg1-klasser. Vi vil legge til rette for at det er disse fire lærerne som underviser i de tre fagene i begge klassene. Undervisningsoppleggene vil ta utgangspunkt i de fire temaene som er beskrevet nedenfor. I tillegg kommer lærerne også til å vektlegge det nordiske i de øvrige undervisningsfagene sine. Vi vil også prøve ut et tverrfaglig undervisningsopplegg med nordisk fokus i skjæringspunktet mellom samfunnsgeografi og internasjonal politikk allerede denne våren. To av lærerne underviser i geografi og samfunnskunnskap i samme vg1-klasse i år, og forholdene ligger dermed godt til rette for dette.

Hovedtemaer

Klimaengasjement

Da Unge Høyre-leder Ola Svenneby erklærte at «Generasjon Greta Thunberg er død» i etterkant av at de norske skolevalgresultatene ble offentliggjort høsten 2023, utløste det en debatt om klimaengasjement i Norge. Selv om mange tok avstand fra både retorikken og det å omtale synkende idealisme og engasjement blant unge som noe positivt, erkjente også flere at Svenneby hadde et poeng. Skolestreiker og klimabøl har ikke samme oppslutning som for få år siden, og det hele virker som en del av en større tendens: Klima er mindre viktig for velgerne enn før. I hvilken grad ser vi den samme utviklingen også i resten av Norden? Hva skyldes det synkende engasjementet og den økende resignasjonen blant unge?

Vi ønsker å utforske spørsmålene som del av arbeidet med det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling i både geografi, samfunnskunnskap og norsk. Eksempelvis vil det å lese klimalitteratur i norskfaget kunne inngå i arbeidet.

Næring og ressursgrunnlag

De nordiske landene har ulik tilgang på naturressurser og en ulik historie for hvordan disse forvaltes. Tilgangen på naturressurser har påvirket næringsstrukturen og lokalisering av næringer i de nordiske landene. Med utgangspunkt i disse forskjellene er det aktuelt å ha et nordisk perspektiv på ressursgrunnlag og næringsstruktur. Hvordan er sysselsettingen i ulike primærnæringer i de nordiske landene? Hvordan forvaltes de betinget fornybare naturressursene som mineraler og metalliske råstoffer? Hvor viktig har tilgangen på fossile brennstoff vært for norsk næring sett opp mot for eksempel den fornybare vindkraften som har vært viktig for næring og økonomi i Sverige og Danmark? Hva kan vi forvente i fremtiden?

Vi ønsker å utforske forvaltning av naturressurser og næringsstruktur i de nordiske landene og samtidig ha et bærekrafts- og klimaperspektiv. Tematikken involverer først og fremst fagene geografi og samfunnskunnskap, men det kan være relevant å lese litteratur knyttet til temaet i norsk også.

Migrasjon og identitet

Innvandring har spilt ulik rolle i de nordiske landene i senere år. Dessuten arbeider flere mennesker i et annet nordisk land enn hjemlandet. Disse eksemplene på migrasjon bidrar til flere problemstillinger knyttet til identitet. Hvordan påvirker innvandring nasjonal identitet, og hvilke utfordringer knyttet til identitet står yngre mennesker spesielt overfor? Hvor sterk er den nasjonale identiteten, eller er det i det hele tatt mulig å snakke om nasjonal identitet? Hvordan er det med den nordiske identiteten sett opp mot nasjonal identitet?

Vi ønsker å utforske problemstillinger knyttet til migrasjon og identitet, og vi ønsker å se på hvordan spørsmålet om identitet kommer til uttrykk i ulike tilnærminger til temaet. Dette temaet er relevant for geografi, samfunnskunnskap og norsk.

Nasjon versus union

De nordiske landene har ulik deltagelse i den Europeiske Union og andre internasjonale organisasjoner. Samtidig ser vi i vår tid en fremvekst av høyrepopulistiske partier i Norden og resten av verden, med et økt fokus på beskyttelse av egen kultur og landegrenser, selv om det også her er variasjoner i fremveksten i de ulike nordiske landene. Hvordan kan vi forklare disse forskjellene, og hvordan påvirkes samfunnsdebatten i de ulike landene av om de står innenfor eller utenfor EU?

Vi ønsker å undersøke forskjeller og likheter i de nordiske landene knyttet til proteksjonisme og internasjonalt samarbeid, og å undersøke om det kan være noen sammenheng mellom fremvekst av høyrepopulisme og medlemskap i internasjonale organisasjoner. Tematikken er særlig relevant i samfunnskunnskap, og kan også knyttes til skriving av argumenterende tekst i norskfaget.

Veien videre

Flere av temaene vi har valgt overlapper hverandre, og det er derfor mulig at de konkrete undervisningsoppleggene vil gå på tvers av temaene som er formulert her. I det videre vil vi arbeide med å konkretisere hvordan undervisningsoppleggene skal se ut. Vi ser at programmet for konferansen i København samsvarer godt med temaene vi har valgt, og vi har derfor god tro på at denne samlingen vil være til stor inspirasjon. På konferansen håper vi også å kunne etablere samarbeid med enkeltskoler for mer direkte kontakt mellom elevene på tvers av landene. Dette vil være en viktig brikke for å oppnå målene vi beskrev innledningsvis. Håpet er at deltakelsen vår i prosjektet vil kunne gi elevene våre en sterkere bevissthet rundt det nordiske fellesskapet og at de skal sitte igjen med en følelse av å være unge ikke bare i Norge, Europa og verden, men også i Norden.